

Autorka: Anna Dobrowolska

Ćwiczenie: Kalambury „Solidarności”

Historia polityczna PRL może czasem wydawać się nudna i skomplikowana, a uczniowie niechętnie uczą się dat i nazwisk, szczególnie że często niewiele im one mówią. Dlatego zachęcamy, aby znaleźć podczas zajęć czas na naukę przez zabawę. Proponujemy popularną i znaną wszystkim grę – kalambury. Wśród haseł znajdziecie najważniejsze wydarzenia, postaci i pojęcia związane z historią PRL.

Przebieg:

W grze biorą udział dwie grupy. Każda z nich ma minutę na zgadnięcie jak największej liczby haseł. Po kolei każdy z członków grupy losuje jedno hasło i próbuje je opowiedzieć swojej grupie, nie używając żadnego ze słów, które są jego częścią (czyli np. przy hasle „Mury” nie można powiedzieć „liczba mnoga od muru”). Kiedy grupa zgadnie hasło, następna osoba z zespołu losuje kolejną karteczkę. Po upływie minuty prawo do zgadywania przechodzi do drugiej grupy. Gra trwa aż odgadnięte zostaną wszystkie hasła. Podczas zabawy warto robić **stopklatki** w przerwach i tłumaczyć trudniejsze hasła, które sprawiły im kłopot (ale dopiero wtedy, kiedy zostaną zgadnięte podczas danej tury). Warto zachęcić uczniów do tego, żeby, nawet jeśli nie wiedzą, co znaczy dane hasło, próbowali opowiedzieć je w inny sposób (np. hasło „kartki” można zgadnąć przez skojarzenia z papierem). W ten sposób trenują kreatywność i uczą się nieszablonowego myślenia.

Dla kogo?

Kalambury zrealizować możecie z uczniami na II, III i IV etapie edukacyjnym. Warto, aby uczniowie mieli już za sobą lekcje poświęcone historii PRL-u – wtedy gra będzie dla nich łatwiejsza i pomoże im utrwalić zdobytą wiedzę. W zależności od poziomu uczniów i uczennic możesz dostosować trudność haseł poprzez odrzucenie części z nich. Możecie też wymyślić własne hasła i dopisać je w tabeli na ostatniej stronie.

W wymyślanie haseł można zaangażować uczniów – w ten sposób mogą stworzyć własne „nacobezu” – listę ważnych pojęć związanych z historią PRL-u, które sami uważają, że powinni znać.

Jak je wykorzystać?

Gra w kalambury może być okazją do powtórzenia materiału z poprzedniej lekcji historii w atrakcyjny i angażujący sposób. Można je wykorzystać również podczas godziny wychowawczej lub podczas spotkania grupy projektowej w ramach integracji. Jeśli uczniowie polubią grę i będą już znali wszystkie hasła, można wprowadzić dodatkowe utrudnienie (dla starszych uczniów) – zgadywanie haseł wyłącznie po ruchach ciała (mówienie jest zabronione).

Dobrej zabawy!

Lech Wałęsa	„Mury”	Komitet Obrony Robotników	Anna Walentynowicz
Jacek Kuroń	Grudzień 1970	Powielacz	Drugi obieg
Związek zawodowy	Milicja Obywatelska	Cenzura	Polska Zjednoczona Partia Robotnicza
„Człowiek z żelaza”	Okrągły stół	Pokojowa Nagroda Nobla	Stan wojenny
Kolejka	Kartki	Pewex	Tadeusz Mazowiecki
Propaganda	Strajk w Stoczni Gdańskiej	Prymas Stefan Wyszyński	Dziennik Telewizyjny

